

Ár 2014, miðvikudaginn 29. ágúst, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 41/2014**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 17. mars 2014, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 14. mars 2014. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 17. mars 2014, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 14. apríl 2014. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. apríl 2014, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 7. maí 2014.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 29. ágúst 2014.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili lagði inn umsókn um framfærslulán til L, skv. verklags- og úthlutunarreglum L, þegar hann hugðist hefja nám við háskóla í Bandaríkjunum.

Sóknaraðila var veitt yfirdráttarlán á gjaldeyrisreikningi hans hjá varnaraðila, nr. 301-26-00393, á grundvelli lánsloforðs frá L að fjárhæð USD 9.023. Lánsloforð L hljóðaði upp á USD 9.023 en yfirdráttarheimildin hljóðaði upp á USD 9.930.

Þann 4. júlí 2013, þegar sóknaraðili hafði skilað fullnægjandi upplýsingum um námsframvindu, greiddi L út lánið til varnaraðila sem ráðstafaði því til lækkunar á yfirdráttarheimild á reikningi sóknaraðila, í samræmi við ákvæði samnings um stofnun reiknings. Lánsfjárhæðin hrökk ekki fyrir allri skuldinni á gjaldeyrisreikningnum og því stóð sóknaraðili eftir með skuld á gjaldeyrisreikningnum, að fjárhæð USD 907,51.

Þann 18. júlí 2013, hafði sóknaraðili samband við varnaraðila og krafðist þess að eftirstandandi yfirdráttarskuld á reikningi hans yrði felld niður. Þann 6. ágúst 2013 svaraði varnaraðili og kvaðst ekki finna þau samskipti sem áttu sér stað þegar heimild var sett á reikning sóknaraðila í febrúar 2013. Hafi heimildin verið hærri en

sóknaraðili hafi óskað eftir þá væri það miður og virtist að um mistök hjá starfsmanni væri að ræða sem varnaraðili baðst afsökunar á. Kvað starfsmaður varnaraðila við hæfi að bankinn endurgreiddi sóknaraðila vexti næstu fjóra mánuði. Sóknaraðili kvaðst líta á fjögurra mánaða frestinn sem bráðabirgðalausn á meðan leitað væri að farsælli útkomu innan bankans.

Í febrúar 2014 var sóknaraðili í sambandi við umboðsmann viðskiptavina bankans og starfsmenn lögfræðisviðs vegna skuldarinnar.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 14. mars 2014.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst lausnar undan þeirri skyldu að greiða varnaraðila kröfu sem er til komin vegna fyrirframgreiddra námslána frá bankanum til sóknaraðila, að fjárhæð USD 907,51, auk vaxta og annars aukakostnaðar. Að auki krefst sóknaraðili bóta að þeirri upphæð sem nefndin telur viðeigandi vegna þess umstangs og þeirrar vinnu sem af málinu hefur hlotist.

Sóknaraðili kveðst kvarta yfir því að bankinn innheimti líkt og um almennt lán sé að ræða, kröfu sem orðið hafi til til vegna mistaka bankans við útreikning fyrirframgreiddra námslána til sóknaraðila. Sóknaraðili telur það standa varnaraðila nær að bera hallann af eigin mistökum, enda skjóti skökku við að hann hagnist af eigin mistökum. Er þess krafist að krafan verði felld niður.

Sóknaraðili telur að ekki þurfi að fara mörgum orðum um þau óþægindi sem fylgi því að peningar sem viðtakandi telji sig eiga rétt til og ráðstafi í samræmi við það, séu síðar krafðir til baka á þeim grundvelli að um ofgreiðslu hafi verið að ræða. Sú sé raunin hér. Hafi sóknaraðili fengið greidda USD 9.930 en virðist hafa átt að fá USD 9.023. Munurinn sé hlutfallslega lítill og því ekki hægt að ætlast til þess að sóknaraðili gerði sér grein fyrir mistökunum við móttöku greiðslunnar.

Sóknaraðili bendir á að í rökstuðningi varnaraðila fyrir höfnun kröfu hans, í tölvupósti, dags. 26. febrúar 2014, segi um meinta skyldu sóknaraðila til endurgreiðslu: „*Það ræðst fyrst og fremst af því að þú hefur sannarlega móttekið þessa fjármuni og ráðstafað þeim. Því ber þér, í samræmi við almennar reglur um skuldbindingargildi samninga, að endurgreiða þessa fjármuni.*“ Sóknaraðili telur hér á ferðinni misskilning af einhverju tagi, enda snúi ágreiningurinn alls ekki að því hvort hann hafi móttekið fjármunina og ráðstafað þeim, auk þess sem alls ekki hafi verið samið um hvernig haga skyldi tilviki af þessum meiði. Í samningnum sé í öllu falli gert ráð fyrir að framfærslulánið frá L dugi til uppgreiðslu skuldarinnar við bankann. Eina undantekningin sem samningurinn tiltaki frá þessu lúti að því að lántaki „*fái ekki framfærslu greidda frá L skv. lánsloforði af einhverjum ástæðum*“. Þessi undantekning eigi ekki við hér, því vissulega hafi sóknaraðili fengið greidda framfærslu frá L í samræmi við lánsloforð. Vegna mistaka bankans hafi það hins vegar ekki dugað til endurgreiðslu fyrirframgreiðslunnar, eins og samningurinn geri ráð fyrir, og sé því komið upp álitaefni sem samningurinn leysi ekki úr. Þess skuli getið að skv. almennum reglum um túlkun samninga beri aðila í yfirburðarstöðu, sem einhliða semji samning aðila, að bera hallann af því að samningnum sé áfátt um eitthvað atriði.

Sóknaraðili telur ljóst að bankinn fari alls ekki fram á endurgreiðslu á grundvelli skuldbindingargildis samninga, heldur á grundvelli einhvers annars, sennilega meginreglunnar um endurgreiðslu ofgreidds fjár. Beri því að kanna inntak

þeirrar reglu. Vísar sóknaraðili í því sambandi til dóms Hæstaréttar í máli nr. 32/2007 þar sem segi um hana: „Í íslenskum rétti gildir meginregla um að þeir sem fá fyrir mistök greidda peninga sem þeir eiga ekki rétt til skuli endurgreiða þá. Frá þessari reglu verður þó að gera undantekningar eftir því hver atvik eru að ofgreiðslunni og endurkröfu hennar.“ Aðrir dómur, auk skrifa fræðimanna um málefnið, taki í sama streng. Almennt sé viðurkennt að meginreglan um endurgreiðslu sé til staðar en undantekningar frá meginreglunni séu fyrirferðamiklar. Séu dómaframkvæmd og fræðiskrif að skandínavískum rétti rannsökuð megi sjá að eftirfarandi sex atriði rýri rétt þess sem ofgreiðir á endurgreiðslu: 1) Ofgreiðslan er greiðandanum um að kenna; 2) Greiðandinn býr yfir sérfræðiþekkingu; 3) Móttakandi greiðslu er grandlaus um ofgreiðsluna; 4) Greiðslan er hugsuð móttakanda hennar til framfærslu; 5) Greiðslan er innt af hendi án fyrirvara um hugsanlega ofgreiðslu; 6) Langur tími líður frá því ofgreitt er þar til endurgreiðslu er krafist.

Sóknaraðili vísar til þess að fyrsta atriðið sé rótgróin regla, jafnt í dómaframkvæmd sem fræðiskrifum og sé oft sett fram í samhengi við atriði 3. Sem dæmi um beitingu þessa atriðis megi nefna einn af grundvallardómum skandínavísku réttar um álitafnið ofgreiðslu fjár, sænskan dóm NJA 1933, bls. 25. Þá vísar sóknaraðili til dóms Hæstaréttar í máli nr. 32/2007.

Sóknaraðili bendir á vegna þess máls sem hér sé til skoðunar að ljóst sé að bankinn hafi annast útreikning ofgreiðslunnar. Hafi bankinn þegar viðurkennt að ofgreiðslan hafi átt sér stað vegna mistaka starfsmanns.

Sóknaraðili byggir á því að það sama megi segja um annað atriðið. Viðs vegar sé vikið að því í dómaframkvæmd og fræðaskrifum um málefnið að ríkari kröfur beri að gera til sérfróðra aðila. Sem dæmi megi nefna að dr. Páll Sigurðsson taki fram á bls. 191 í bók sinni Kröfuréttur að undantekningu kunni að þurfa að gera frá meginreglunni um endurgreiðslu ef gera megi sérstaka kröfu til greiðanda svo sem vegna sérfræðiþekkingar.

Sóknaraðili vísar til þess að í máli því sem hér sé til skoðunar sé greiðandinn, varnaraðili, sérfróður aðili.

Varðandi þriðja atriðið bendir sóknaraðili á að sjónarmiðið um grandleysi viðtakanda ofgreiðslu hafi lykiláhrif um matið á því hvort endurgreiðslukrafa verði viðurkennd, svo sem glögggt megi sjá af fræðaskrifum og dómaframkvæmd. Sé jafnan tekið fram, að fari saman grandleysi viðtakanda og mistök greiðanda séu litlar líkur á að krafa um endurgreiðslu nái fram að ganga. Vísar sóknaraðili til orða danska fræðimannsins Bo von Eyben í Lærebog í Obligationsret II. Sóknaraðili byggir á því að íslensk dómaframkvæmd virðist gera strangar sönnunarkröfur til þess sem krefst endurgreiðslu ofgreidds fjár um grandsemi viðtakanda greiðslunnar. Vísar sóknaraðili til dóms Hæstaréttar í máli nr. 32/2007.

Sóknaraðili vísar til þess að í máli því sem hér sé til skoðunar hafi hann með engu móti gert sér grein fyrir ofgreiðslunni fyrr en í ljós hafi komið að námslánagreiðslan frá L dugði ekki til endurgreiðslu fyrirframgreiðslunnar frá bankanum. Hafi hann átt að fá greidda USD 9.027 en hafi fengið greidda USD 9.930. Munurinn sé um 10% og því afar ósannfærandi að halda því fram að ofgreiðslan hafi átt að vera sóknaraðila augljós.

Varðandi atriði 4 vísar sóknaraðili til þess að þegar um sé að ræða fé sem ætlað sé viðtakanda þess til framfærslu, virðist næsta ómögulegt að viðtakandinn verði dæmdur til endurgreiðslu þess nema veigamikil rök komi til, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 32/2007.

Sóknaraðili bendir á að lán hans sé námslán sem líkt og laun nýtist til framfærslu- og neysluþarfa.

Sóknaraðili vísar til þess varðandi atriði 5 að oftsinnis hafi í dómaframkvæmd verið litið til þess hvort greiðandi geri við greiðslu sína fyrirvara um endurgreiðslu sé um ofgreiðslu að ræða. Þegar svo sé ekki, og einkum þegar endurgreiðslu sé ekki krafist strax og ofgreitt hafi verið, leiði það til höfnunar á endurgreiðslukröfu.

Sóknaraðili bendir á að enginn fyrirvari hafi verið gerður um ofgreiðslu af hálfu varnaraðila. Samningnum um fyrirframgreiðslu námslána sé áfátt um þetta atriði. Ætti það í raun að leiða til þeirrar niðurstöðu að aðili í yfirburðarstöðu sem einn komi að samningsgerð skuli bera hallann af því að samningi sé áfátt um ákveðið atriði.

Varðandi atriði 6 vísar sóknaraðili til þess að miklu máli skipti hvort ofgreiðsla uppgötvist strax eða hvort langur tími líði áður en endurgreiðslu sé krafist. Eigi þetta einkum og sér í lagi við þegar um greiðslur til framfærslu viðtakanda sé að ræða og af augljósum ástæðum. Í þeim tilfellum félli réttur greiðanda til endurgreiðslu ofgreidds fjár niður fyrir sakir tómlætis löngu áður en til fyrningar kæmi.

Sóknaraðili vísar til þess að mistök bankans hafi ekki uppgötvast fyrr en greiðsla hafi borist frá L um hálfu ári eftir að ofgreiðslan hafi átt sér stað. Hafi sóknaraðili þá verið kominn heim úr námsdvölinni þar sem greiðslan hafi nýst upp í framfærslu, neysluþarfir og greiðslu skólagjalda.

Sóknaraðili telur að sýnt hafi verið fram á að öll þau sjónarmið sem hnígi í átt til þess að kröfu um endurgreiðslu ofgreidds fjár beri að hafna eigi við í málinu.

Sóknaraðili telur dóma þá sem varnaraðili vísar til í málum nr. 36/2012 og 48/2012 ekki af eðlislíkum meiði og mál það sem hér sé til úrlausnar. Í þessum málum hafi verið deilt um hvort samningur hafi legið að baki stofnunar yfirdráttarlána sem og hvort og með hvaða hætti fjármunum hafi verið ráðstafað. Í þessu máli lúti ágreiningurinn að allt öðru, nefnilega því að bankinn hafi sannanlega ekki staðið við gerðan samning og hafi þannig orðið valdur að því að endurgreiðsla lánsins hafi ekki getað orðið með þeim hætti sem samningurinn hafi gert ráð fyrir. Því sé sú ályktun bankans af umræddum fordæmum augljóslega röng.

Sóknaraðili minnir á að yfirskrift samnings þess sem liggja til grundvallar máli þessu sé svohljóðandi: „*Stofnaður er Framfærslulán L í erlendri mynt í USD. Óbundinn reikningur sem er stofnaður í tengslum við þjónustu bankans. Viðskiptavinur hefur ekki úttektarheimild.*“ Sóknaraðili telur að tvennt í yfirskriftinni sé mikilvægt að hafa í huga og hvort þeirra atriða sýni ennfremur fram á að dómsmál þau sem varnaraðili tæni til séu í eðli sínu ólík þessu máli. Í fyrsta lagi, að um sé að ræða framfærslulán. Í öðru lagi, að sóknaraðili hafi ekki haft úttektarheimild af umræddum reikningi, heldur aðeins starfsfólk bankans sem hafi millifært af honum inn á reikning sóknaraðila í bandarískum banka. Hafi sóknaraðili því aldrei haft bein afskipti af umræddum reikningi.

Sóknaraðili mótmælir því að hann líti ekki heildrænt á málavöxtu, sem röngu og órökstuddu. Sóknaraðili mótmælir því sem röngu að honum hafi ekki getað dulist ofgreiðslan, enda hafi hann ekki gert sér grein fyrir ofgreiðslunni fyrr en hann hafi verið fluttur aftur til Íslands og í ljós hafi komið að námslánin frá L hafi ekki dugað til uppgreiðslu yfirdráttarreikningsins, sem hann hafi og átti ekki að hafa nein afskipti af. Sóknaraðili mótmælir þessu einnig sem illa rökstuddu og bendir á að 10% sé ekki hátt hlutfall í þessu samhengi, sér í lagi í ljósi þess að hann hafi búið ytra og hafi fengið greiðsluna í erlendum gjaldmiðli inn á reikning í sama banka. Það eitt hve gengi

gjaldmiðla sé flöktandi geti því valdið mismun að svo smárri hlutfallsgráðu. Þá séu fordæmi Hæstaréttar augljós um þetta atriði, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 32/2007.

Sóknaraðili mótmælir því að fordæmið úr dómi Hæstaréttar í máli nr. 32/2007 eigi ekki við, vegna ólíks tímaranna, sem röngu. Hafa þurfi í huga að þegar sóknaraðili sé krafinn um endurgreiðslu hinna ofgreidda fjármuna ríflega hálfu ári eftir að hún hafi farið fram og ekki að frumkvæði varnaraðila, sem hafi ekki áttað sig á eigin mistökum nema fyrir tilstuðlan sóknaraðila. Á þeim tímapunkti hafi sóknaraðili nýverið flutt heim eftir kostnaðarsamt nám erlendis og hafi verið að reyna að koma undir sig fótunum á ný. Hafi endurgreiðslukrafan, sem sóknaraðili hafi alls ekki mátt gera ráð fyrir, komið sér afar bagalega. Beri að taka heildrænt tillit til allra aðstæðna.

Sóknaraðili bendir á að varnaraðili segi ekki um tómlæti að ræða enda hafi ofgreiðslan uppgötvast um leið og hún hafi mátt uppgötvast. Telur sóknaraðili þetta rökleysu hjá varnaraðila, enda beri við mat á þessu ekki að miða við þann tíma sem líðið hafi frá því að þeim sem ofgreiði hafi orðið ofgreiðslan ljós og þar til endurgreiðslu sé krafist heldur við þann tíma sem líði frá því ofgreiðsla fari fram og þar til endurgreiðslu sé krafist. Í þessu samhengi telur sóknaraðili að finna áhugaverða ábendingu frá varnaraðila sem hljóði svo: „Þá bendir varnaraðili jafnan á [að] sóknaraðila var kunnugt um ofgreiðsluna nær samstundis og hóf þá samskipti við varnaraðila vegna þess“. Sóknaraðili kveður bankann virðast falla frá því sem hann hafi fyrst haldið fram, að sóknaraðila hafi hlotið að vera ofgreiðslan ljós um leið og hún bast og viðurkenni að sóknaraðila hafi orðið hún ljós nær samstundis eftir að í ljós hafi komið að lánið frá L hafi ekki dugað til uppgreiðslu yfirdráttarreikningsins.

Sóknaraðili fellst á að honum sé ekki tækt að krefjast bóta úr hendi bankans vegna máls þessa.

Sóknaraðili bendir á að þegar á öllu sé á botninn hvolft sé mál þetta í grunninn afar einfalt og lúti að því hvor aðila skuli bera hallann af mistökum bankans; hann sjálfur eða neytandi. Verði niðurstaðan hið síðartalda sleppi varnaraðili ekki einungis undan því að bera hallann af eigin mistökum heldur hagnist hann beinlínis á þeim. Þetta beri að hafa hugfast við úrlausn málsins.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili byggir á því að greiðsluskylda sóknaraðila vegna hinna umþrættu USD 907,5 sé óumdeild í málinu, enda styðjist hún við rótgrónar meginreglur samninga- og kröfuréttar um skyldu manna til að endurgreiða það lánsfé sem þeir hafi sannanlega mótttekið og ráðstafað. Gildi þar einu þótt sóknaraðili kannist ekki við að hafa óskað eftir lánsfénu, svo framarlega sem hann hafi mótttekið fjármunina og ráðstafað þeim. Hafi dómstólar í fjölmörgum tilvikum staðfest umrædda meginreglu. Megi í því samhengi vísa til dóma Hæstaréttar í málum nr. 36/2012, 48/2012 og 605/2012.

Af framangreindum dómafordæmum Hæstaréttar telur varnaraðili það óumdeilt og hafið yfir vafa að sóknaraðili sé skyldur til að greiða varnaraðila eftirstandandi skuld á gjaldeyrisreikningnum, en önnur niðurstaða færi í berhöggi við afar skýr fordæmi Hæstaréttar. Séu þessi fordæmi jafnframt í fullu samræmi við meginreglu kröfuréttar um endurgreiðslu ofgreiddra fjármuna, þ.e. að þeir sem fyrir mistök fái greidda peninga sem þeir eigi ekki rétt til skuli endurgreiða þá.

Varnaraðili mótmælir því að sóknaraðili verði leystur undan greiðsluskyldu sinni á grundvelli undantekninga frá meginreglunni um endurgreiðslu ofgreiddra fjármuna. Verði því vikið hér nokkrum orðum að málatilbúnaði sóknaraðila þar sem hann rökstyðji hvers vegna hann telji að fallast beri á kröfur hans.

Varnaraðili bendir á að í fyrsta, öðru og þriðja lagi víki sóknaraðili að því að ofgreiðslan hafi verið greiðandanum, varnaraðila, að kenna, þá sé varnaraðili sérfróður aðili og loks hafi sóknaraðili verið grandlaus um ofgreiðsluna. Varnaraðili byggir á því að virða verði öll málsatvik heildstætt og draga ályktun af öllum málsatvikum ólíkt því sem sóknaraðili geri. Eins og gögn málsins beri með sér, þá sé óumdeilt að sóknaraðila hafi verið veitt hærri yfirdráttarheimild en efni hafi staðið til, þegar hann hafi hafið nám við hinn erlenda háskóla. Þá sé óumdeilt að varnaraðili sé sérfróður aðili á fjármálamarkaði. Aftur á móti sé því hins vegar mótmælt að sóknaraðili hafi verið grandlaus um ofgreiðsluna. Bendir varnaraðili þar á að sóknaraðili hafi lagt stund á lögfræðinám á meistarastigi við hinn bandaríska háskóla. Undirbúningur náms við erlenda háskóla krefjist mikils tíma og yfirlegu og því telji varnaraðili að ekki sé óvarlegt að ætla að sóknaraðili hafi á þeim tímamarki þurft að kanna fjármál sín, m.a. með því að skoða lánsáætlun sína frá L og áætla framfærsluþörf sína erlendis. Því sé ekki óeðlilegt að gera þá kröfu til sóknaraðila að hann hafi vitað eða mátt vita hvaða fjárhæð stæði honum til ráðstöfunar og þ.a.l. hefði hann átt að gera athugasemdir teldi hann eitthvað athugavert þar á ferðum. Varnaraðili telji eðlilegt að slíkt hefði verið gert, sérstaklega í ljósi þess að ofgreiðslan hafi verið rúmlega 10% af heildarlánsfjárhæðinni og hefði sóknaraðila sem grandvörum aðila ekki átt að geta dulist það. Sóknaraðili hafi samt sem áður ekki gert neinar athugasemdir.

Varnaraðili bendir á að sóknaraðili vísi til þess að horfa verði til þess að fjármunirnir hafi verið ætlaðir til framfærslu og vísi til dóms Hæstaréttar í máli nr. 32/2007. Í því sambandi byggir varnaraðili á að í þeim dómi hafi verið deilt um ofgreidd laun en í fyrirbyggjandi máli sé deilt um skuld á yfirdráttarreikningi vegna framfærslu námsmanns. Þrátt fyrir að fjármunirnir hafi í báðum tilvikum verið ætlaðir til framfærslu verði að gæta þess að um eðlisólíka hluti sé að ræða. Launakröfur séu þannig endurgjald fyrir starf sem hafi verið innt af hendi og launþeginn geri almennt ráð fyrir að ekki verði gerðar endurkröfur vegna þeirra, m.a. vegna framfærslu- og neysluþarfa sinna, en framfærslulán séu hins vegar lánsfjármunir sem lantaki geri ráð fyrir og sé skyldur til að endurgreiða þegar fullnægjandi námsárangri hafi verið skilað. Því telji varnaraðili að ekki sé hægt að jafna þessu tvennu saman.

Þá bendir varnaraðili á að í dómi Hæstaréttar í máli nr. 32/2007 hafi einnig verið um gerólíkan tímaramma að ræða, en þar hafi ofgreiðslan átt sér stað á fyrri hluta árs 2002 en launþeginn hafi fyrst verið endurkrafinn um hina ofgreiddu fjármuni rúmum þremur árum síðar. Tilvísun sóknaraðila til þessa dóms Hæstaréttar og þeirrar undantekningar frá meginreglunni um endurgreiðslu ofgreidds fjár sem birtist í tilvitnuðum dómi Hæstaréttar, geti í þessu máli ekki vegið þyngra en áður tilvitnaðir dómur Hæstaréttar í málum nr. 36/2012, 48/2012 og 605/2012.

Varnaraðili hafnar því að hafa sýnt af sér einhvers konar tómlæti við að krefjast endurgreiðslu, enda hafi alltaf legið fyrir að uppgjör vegna kröfunnar myndi ekki eiga sér stað fyrr en við skil á fullnægjandi námsárangri í hinum erlenda háskóla. Því sé eðlilegt að ekki hafi uppgötvast um skuldina fyrr en við námslok. Þá bendir varnaraðili á að sóknaraðila hafi verið kunnugt um ofgreiðsluna nær samstundis og hafi þá hafið samskipti við varnaraðila vegna þess.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila um bætur vegna umstangs og þeirrar vinnu sem af málinu hafi hlotist verði hafnað. Krafa þessi sé verulega vanreifuð og það sé með öllu óljóst á hvaða grundvelli hún byggi eða hvort um málskostnaðarkröfu eða eiginlega bótakröfu sé að ræða. Að mati varnaraðila verði þessari kröfu hvergi fundin stoð, hvorki í lögum, samþykktum úrskurðarnefndarinnar eða öðrum samningum sem varnaraðili kunni að hafa undirgengist. Þá bendir varnaraðili jafnframt á að úrskurðarnefndin hafi í fjölmörgum úrskurðum komist að þeirri niðurstöðu að hún hafi ekki heimild til að ákvarða málskostnað, sbr. m.a. úrskurð nr. 34/2011.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að endurgreiðslu sóknaraðila á því fé sem millifært var af yfirdráttarreikningi hans hjá varnaraðila inn á bandarískan bankareikning hans, umfram það sem um hafði verið samið í viðskiptum þeirra.

Þegar rætt er um ofgreiðslu fjár og endurgreiðslukröfur vegna þess, er aðstaðan jafnan sú að einhver hefur móttengið fé, án þess að greiðsluskylda hafi verið fyrir hendi og án þess að nokkuð hafi verið samið um endurgreiðslu fyrirfram. Algengast er að fjallað sé um ofgreitt fé í því sambandi að upphaflegur skuldari hefur greitt of mikið og hefur meginreglan verið talin sú að krefja megi um ofgreitt fé, þannig að reikningsskil aðila séu í raun færð í rétt horf.

Hér ræðir hins vegar um að samið var um tiltekna lántöku með tilteknu sniði. Sóknaraðili samþykkti að greiðslur sem inntar voru af hendi inn á hinn erlenda reikning, yrðu færðar honum til yfirdráttarskuldar á bankareikningi hans hjá varnaraðila. Öndvert við það sem yfirleitt á við þegar um er að ræða ofgreitt fé, hlaut honum því að vera ljóst að fé sem hann fengi lánað og móttók með þessum hætti á grundvelli samnings, yrði hann að endurgreiða.

Þau mistök varnaraðila að lána sóknaraðila, með umræddum millifærslum, meira fé en hann hafði sótt um, fá ekki haggð við skyldu sóknaraðila til að endurgreiða allt lánið. Mátti sóknaraðila ljóst vera að hvað sem öðru liði, væri hann skuldbundinn til að endurgreiða varnaraðila allt það fé sem hann fengi lánað. Verður að líta svo á að varnaraðili geti reist kröfu um endurgreiðslu fjárins, á samningi þeirra um lánið og endurgreiðslu þess. Hann þurfi því ekki að reisa kröfu sína á reglunum um endurgreiðslu ofgreidds fjár og sæta þeim mótbárum sem skuldarar geta fært fram gegn slíkum kröfum.

Með vísan til alls ofangreinds verður ekki hjá því komist að hafna kröfu sóknaraðila um lausn undan kröfu varnaraðila um greiðslu að fjárhæð USD 907,51, auk vaxta og annars aukakostnaðar.

Áréttað skal að eins og mál þetta er lagt fyrir nefndina eru ekki efni til að fjalla um vexti á kröfu sóknaraðila eða kveða upp úr um greiðslukjör. Í þeim efnum hlýtur að þurfa að horfa mjög til þess að krafan er til komin vegna mistaka sóknaraðila við afgreiðslu lánsins. Kröfur sem fela í sér að varnaraðili hagnist á þeim mistökum fá traudla samrýmst 1. mgr. 19. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 með síðari breytingum.

Sóknaraðili krafðist einnig bóta að þeirri fjárhæð sem nefndin teldi viðeigandi vegna þess umstangs og þeirrar vinnu sem af málinu hefði hlotist. Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki hefur enga heimild til að ákvarða sóknaraðila

málskostnað í málinu og verður kröfu sóknaraðila þar að lútandi hafnað, sbr. t.d. úrskurð úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 172/2012.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Öllum kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 29. ágúst 2014.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Oddur Ólason